

Przyjęcie tymczasowo aresztowanych do aresztu śledczego

PIOTR PAŁASZEWSKI

Katedra Prawa Karnego Wykonawczego
Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego

Tymczasowe aresztowanie jest jedynym izolacyjnym środkiem zapobiegawczym i w hierarchii środków zapobiegawczych znajduje się na pierwszym miejscu jako najsurowszy¹. Przemawia za tym jego dolegliwość, która polega na faktycznym pozbawieniu wolności oskarżonego, odizolowaniu go od społeczeństwa i osadzeniu w areszcie śledczym. Nie bez powodu wskazuje się w literaturze, że tymczasowe aresztowanie powoduje prawie taką samą lub zbliżoną sytuację prawną, jaka powstaje podczas wykonania kary pozbawienia wolności². Tymczasowe aresztowanie ma samodzielny byt – nie może współistnieć z żadnym innym środkiem zapobiegawczym³. Wykonywanie tymczasowego aresztowania to materia niezwykle trudna, przede wszystkim dlatego, że środek ten stosuje się wobec osoby, która nie jest prawomocnie skazana i której służy domniemanie niewinności⁴.

---

¹ M. Lipczyńska: *Polski proces karny*, t. I, Warszawa 1986, s. 143; *Tymczasowe aresztowanie*, pod red. A. Siemiaszki, Warszawa 1993, s. 50.

² S. Waltoś, *Proces karny. Zarys systemu*, Warszawa 1996, s. 371.

³ Por. Postanowienie SA w Warszawie z dnia 14 maja 1996 r., II Akz 387/96, OSN „Państwo i Prawo” 1996, nr 12, poz. 21.

⁴ Zob. np. T. Bulenda, Z. Hołda, A. Rzepliński, *Prawa człowieka a zatrzymanie i tymczasowe aresztowanie w polskim prawie i praktyce jego stosowania*, „Archiwum Kryminologii” 1992, t. XVIII, s. 103–146; D. Dudek, *Konstytucyjna wolność człowie-*

Ogólną zasadą jest, że tymczasowe aresztowanie wykonuje się w aresztach śledczych. Więziennictwo w Polsce w 2008 r. dysponowało 70 aresztami śledczymi⁵ o różnej pojemności. Miejscami zakwaterowania dla mniej niż 100 tymczasowo aresztowanych dysponuje około 11% jednostek, dla 100–499 – 70% jednostek, dla 500–999 tymczasowo aresztowanych ok. 15% jednostek, a dla ponad 1000 – około 4% jednostek⁶.

Rację ma L. Bogunia⁷, który wskazuje na potrzebę zagwarantowania odpowiednich warunków, w jakich przebywa tymczasowo aresztowany w okresie faktycznego pozbawienia wolności. Warunki te powinny gwarantować realizację podstawowych celów, dla których zastosowano ten środek zapobiegawczy oraz nie powinny w sposób rażący dodatkowo naruszać godności osoby, w przypadku gdy co do zarzucanego jej zachowania się nie wypowiedział się jeszcze ostatecznie uprawniony do tego sąd.

Zgodnie z art. 210 kodeksu karnego wykonawczego⁸, przyjmując tymczasowo aresztowanego do aresztu śledczego, należy go bezzwłocznie poinformować o przysługujących mu prawach i ciężących na nim obowiązkach, a zwłaszcza umożliwić mu zapoznanie się z przepisami kodeksu karnego wykonawczego i regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania tymczasowego aresztowania. Powyższy przepis konkretyzuje wobec osadzonego zasadę informacji (lojalności procesowej, zasadę uczciwej gry), uregulowaną w art. 16 kodeksu postępowania karnego⁹, mającą w tym przypadku postać zasady bezwzględnej, a więc

---

ka a tymczasowe aresztowanie, Lublin 1999; L. Bogunia, *Kluczowe zagadnienia wykonywania tymczasowego aresztowania*, [w:] *Nowa kodyfikacja prawa karnego*, pod red. L. Boguni, t. XVIII, Wrocław 2005, s. 303 i n.

⁵ *Informacja o wykonywaniu kary pozbawienia wolności i tymczasowego aresztowania za rok 2008*, Ministerstwo Sprawiedliwości, Centralny Zarząd Służby Więziennej, Warszawa.

⁶ Obliczenia własne na podstawie danych ujętych w *Informacji o wykonywaniu kary pozbawienia wolności i tymczasowego aresztowania za miesiąc grudzień 2008*, Ministerstwo Sprawiedliwości, Centralny Zarząd Służby Więziennej, Warszawa.

⁷ L. Bogunia, *Przeludnienie jednostek penitencjarnych czynnikiem utrudniającym wykonywanie kary pozbawienia wolności w Polsce*, [w:] *Nowa kodyfikacja...*, s. 269 i n.

⁸ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r., Kodeks karny wykonawczy (Dz.U. Nr 90, poz. 557 z późn. zm.).

⁹ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r., Kodeks postępowania karnego (Dz.U. Nr 89, poz. 555 z późn. zm.).

takiej, gdy ustawa wyraźnie wymaga pouczenia uczestnika procesu¹⁰. Omawiana zasada nakłada na właściwe służby aresztu śledczego nie powinność, lecz obowiązek bezzwłocznego poinformowania tymczasowo aresztowanego o przysługujących mu prawach i ciężących na nim obowiązkach¹¹, a zwłaszcza nakazuje umożliwienie mu zapoznania się z treścią aktów prawnych, mających szczególne znaczenie dla jego położenia prawnego. Z faktu, że wobec tymczasowo aresztowanego nie zachowano wymogu wynikającego z art. 210, nie można wywodzić niekorzystnych dla niego skutków prawnych¹². Podobnie sytuacja ma się w przypadku udzielenia niewystarczającego, mylnego lub braku pouczenia w ogóle¹³. Strona, wobec której nie dochowano zagwarantowanych jej w przepisach warunków, może powoływać się na tę okoliczność, zarzucając jednocześnie naruszenie jej praw¹⁴. Końcowa część omawianego przepisu nakazuje poddanie tymczasowo aresztowanego odpowiednim badaniom lekarskim i zabiegom sanitarnym.

Szczegółowe kwestie związane z przyjmowaniem tymczasowo aresztowanych do aresztu śledczego regulują dwa akty prawne wydane na mocy kodeksu karnego wykonawczego: Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania tymczasowego aresztowania¹⁵ oraz Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie czynności administracyjnych związanych z wykonywaniem tymczasowego aresztowania oraz kar i środków przymusu skutkujących pozbawieniem wolności oraz dokumentowania tych czynności¹⁶.

---

¹⁰ Zob. J. Grajewski, E. Skrętowicz, *Kodeks postępowania karnego z komentarzem*, Gdańsk 1996, s. 35.

¹¹ Z. Hołda, K. Postulski, *Kodeks karny wykonawczy. Komentarz*, Gdańsk 2007, s. 670.

¹² *Ibidem*, s. 670.

¹³ Zob. Postanowienie SN z dnia 9 grudnia 1977 r., Z 38/77, OSNKW 1978, z. 1, poz. 14.

¹⁴ Zob. Postanowienie SN z dnia 11 grudnia 1991 r., V KRN 304/90, OSNKW 1992, z. 5–6, poz. 44.

¹⁵ Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 sierpnia 2003 r. w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania tymczasowego aresztowania (Dz.U. Nr 152, poz. 1494).

¹⁶ Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 stycznia 2004 r. w sprawie czynności administracyjnych związanych z wykonywaniem tymczasowego aresztowania

Przepisem art. 249 § 1 k.k.w. ustawodawca upoważnił Ministra Sprawiedliwości do uwzględnienia w regulaminie organizacyjno-porządkowym wykonywania tymczasowego aresztowania m.in. zagadnień związanych z: organizacją przyjęć do aresztów śledczych, zasad rozmieszczania tymczasowo aresztowanych w celach mieszkalnych, porządku wewnętrznego aresztu śledczego, organizacji przyjmowania korespondencji i zasady widzeń, a także kwestii dotyczących przygotowania tymczasowo aresztowanych do zwolnienia z aresztu śledczego.

Administracja aresztu śledczego, przyjmując tymczasowo aresztowanego, w pierwszej kolejności sprawdza dokumenty niezbędne do przyjęcia oraz tożsamość osoby przyjmowanej. Tymczasowo aresztowany podaje zatem dane osobowe i informacje o ich zmianie, o miejscu zamieszkania, a także o uprzedniej karalności. Może być także poddany czynnościom mającym na celu jego identyfikację (§ 8 Rozporządzenia MS z dnia 25 sierpnia 2003 r.). W literaturze przedmiotu dużo miejsca poświęca się potrzebie właściwego ustalenia tożsamości oskarżonego czy skazanego, zwracając przy tym uwagę na późniejsze problemy wymiaru sprawiedliwości wynikające z nieprawidłowego ustalenia imienia i nazwiska czy też innych danych osobowych oskarżonego lub skazanego¹⁷.

Dokumentami, za pomocą których sprawdza się tożsamość osoby przyjmowanej, są:

- 1) w wypadku obywatela polskiego:
  - a) dowód osobisty,
  - b) paszport,
  - c) książeczka żeglarska,
- 2) w wypadku cudzoziemca:
  - a) dokument podróży,
  - b) karta stałego pobytu lub karta czasowego pobytu wydane przed dniem 1 lipca 2001 r. albo karta pobytu wydana po dniu 1 lipca 2001 r.,
  - c) polski dokument tożsamości cudzoziemca,
  - d) polski dokument podróży dla cudzoziemca,

---

oraz kar i środków przymusu skutkujących pozbawieniem wolności oraz dokumentowania tych czynności (Dz.U. Nr 15, poz. 142).

¹⁷ Por. A. Bojańczyk, T. Razowski, *Gdy Jan Lis nie jest Piotrem Wilkiem, czyli karne qui pro quo*, „Rzeczpospolita”. D. Kaczmarek, *Postępowanie w sprawie zmiany błędnych danych personalnych oskarżonego i skazanego*, „Przebieg Sądowy” 2007, nr 7–8.

- e) tymczasowy polski dokument podróży dla cudzoziemca,
- f) tymczasowe zaświadczenie tożsamości cudzoziemca (§ 30 ust. 1 Rozporządzenia MS z dnia 13 stycznia 2004 r.).

Do aresztu śledczego nie może być przyjęta osoba nieposiadająca ważnego dokumentu, za pomocą którego sprawdza się tożsamość, albo gdy co do tożsamości osoby przyjmowanej istnieją uzasadnione wątpliwości, wynikające z:

- 1) zużycia lub uszkodzenia posiadanego przez nią dokumentu,
- 2) niezgodności w danych określających tożsamość pomiędzy dokumentami albo między dokumentem a informacjami uzyskanymi od osoby przyjmowanej,
- 3) braku możliwości uzyskania potwierdzenia tożsamości od osoby przyjmowanej (§ 30 ust. 1).

Powyższego przepisu nie stosuje się, jeżeli tożsamość osoby doprowadzonej zostanie stwierdzona na piśmie przez organ doprowadzający. W przypadku obywatela polskiego pismo powinno zawierać także informację o numerze ewidencyjnym PESEL, a wypadku cudzoziemca – jego obywatelstwo. Organ doprowadzający doręcza również aktualne zdjęcie osoby doprowadzonej.

Administracja aresztu śledczego ma także możliwość sprawdzenia tożsamości osadzonego zgłaszającego się po przerwie w wykonaniu kary, ucieczce albo przepustce na podstawie karty identyfikacyjnej, karty tożsamości lub rysopisu i zdjęć znajdujących się w jego aktach osobowych.

Przepisy regulują również postępowanie w razie przyjęcia tymczasowo aresztowanego, którego tożsamości nie zdołano ustalić podczas wykonywania wcześniejszych czynności procesowych i identyfikacyjnych. Organ doprowadzający doręcza wtedy pismo stwierdzające, że jest to ta sama osoba, której dotyczy postanowienie o tymczasowym aresztowaniu, oraz nakaz przyjęcia.

Identyfikacji osoby przyjmowanej dokonuje się ponadto, korzystając z przekazanych przez sąd informacji, o których mowa w art. 11 § 2 k.k.w. Przepis tego artykułu stanowi o tym, że sąd pierwszej instancji po wydaniu wyroku skazującego przesyła dyrektorowi zakładu karnego lub aresztu śledczego posiadane w sprawie informacje dotyczące skazanego, w tym dane o uprzedniej karalności oraz zastosowanych wobec niego środkach wychowawczych lub poprawczych, informacje pozwalające

na identyfikację skazanego, a w szczególności numer Automatycznego Systemu Identyfikacji Daktyloskopijnej (AFIS), numer ewidencyjny Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL), rysopis oraz opis znaków szczególnych i tatuaży, a także zdjęcie skazanego, odpisy orzeczeń i opinii lekarskich oraz psychologicznych, w tym stwierdzających u skazanego uzależnienia od alkoholu, środków psychotropowych i odurzających, informacje dotyczące popełnienia przestępstwa określonego w art. 197–203 kodeksu karnego w związku z zaburzeniami preferencji seksualnych, a po uprawomocnieniu się wyroku, na wniosek dyrektora zakładu lub aresztu – również akta sądowe.

Powyższe uregulowania dotyczą osoby przebywającej już w zakładzie karnym bądź areszcie śledczym, lub gdy zastosowano wobec niej tymczasowe aresztowanie¹⁸.

Katalog czynności, o którym mowa w § 8 Rozporządzenia MS z dnia 25 sierpnia 2003 r., a którym podlega tymczasowo aresztowany przy przyjęciu do jednostki penitencjarnej, jest w znacznej mierze powtórzeniem przepisu art. 79a § 1 i 2 k.k.w. Pominięto w nim obowiązek podania przez osadzonego informacji o stanie zdrowia i ciążyących na nim zobowiązaniach alimentacyjnych, lecz nałożono obowiązek podania informacji o posiadanych pieniądzach i przedmiotach wartościowych oraz innych informacji niezbędnych do przeprowadzenia rozliczeń finansowych. Nie określono jednak przy tym, czy informacja o sytuacji materialnej osób przyjmowanych ma dotyczyć stanu ich posiadania w ogóle, czy tego, co posiadają przy sobie w chwili przyjęcia¹⁹. Osadzony otrzymuje do użytku: pościel, sprzęt stołowy i środki higieny osobistej, a ponadto odzież, bieliznę, obuwie według norm przypadającym skazanym, jeżeli jego własna odzież, bielizna i obuwie są niezdadne do użytku, nieodpowiednie ze względu na porę roku lub wymagają tego względy sanitarne. W trakcie tych czynności tymczasowo aresztowany przekazuje do właściwego depozytu dokumenty, pieniądze, przedmioty wartościowe oraz inne rzeczy, których nie może posiadać w celi. Może także wskazać osobę, której – poprzez administrację aresztu – mogą być wydane zdeponowane pieniądze i przedmioty, w przypadku kiedy nie odbierze ich osobiście, podając imię, nazwisko oraz adres tej

¹⁸ Z. Hołda, K. Postulski, *op. cit.*, s. 111.

¹⁹ T. Bulenda, R. Musidłowski, *Regulaminy organizacyjno-porządkowe wykonywania kary pozbawienia wolności, tymczasowego aresztowania i kary aresztu wojskowego*, „Przegląd Więziennictwa Polskiego” 2004, nr 44–45.

osoby. Tymczasowo aresztowany potwierdza własnoręcznym podpisem przyjęcie do użytku przedmiotów, które otrzymał na terenie jednostki penitencjarnej, a także przekazanie do depozytu wyżej wymienionych dokumentów oraz przedmiotów.

Prawidłowość przyjęcia tymczasowo aresztowanego podlega kontroli kierownika działu ewidencji, który potwierdza ten fakt datą i podpisem oraz odciskiem stempla na pierwszej stronie orzeczenia. W wypadku przyjęcia osadzonego w dniu wolnym od pracy albo po godzinach pracy lub dyżuru pracowników działu ewidencji, kontrolę taką wykonuje się pierwszego dnia roboczego po przyjęciu. Powyższy przepis stosuje się odpowiednio w wypadku kolejnego postanowienia w przedmiocie stosowania tymczasowego aresztowania albo postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztu w kolejnej sprawie (§ 22 Rozporządzenia MS z dnia 14 stycznia 2004 r.).

Przy przyjęciu tymczasowo aresztowanego do aresztu śledczego informuje się go o możliwości wystąpienia w czasie pobytu w areszcie śledczym zagrożeń dla jego bezpieczeństwa osobistego oraz zetknięcia się z przejawami negatywnych zachowań charakterystycznych dla środowisk przestępczych, a także o potrzebie powiadamiania przełożonych o zagrożeniach bezpieczeństwa osobistego swojego i innych tymczasowo aresztowanych.

Niezwłocznie po umieszczeniu tymczasowo aresztowanego w celi przejściowej, wychowawca lub wyznaczony funkcjonariusz przeprowadza z nim rozmowę informacyjną, w której zapoznaje go w szczególności z prawami i obowiązkami oraz ustalonym w areszcie porządkiem wewnętrznym (§ 9 ust. 2 Rozporządzenia z dnia 25 sierpnia 2003 r.). Niezależnie od przeprowadzonej rozmowy informacyjnej, nie później niż w terminie dwóch dni od dnia przyjęcia do jednostki penitencjarnej, wychowawca przeprowadza z tymczasowo aresztowanym rozmowę wstępną, mającą na celu zapewnienie prawidłowego wykonania tymczasowego aresztowania.

Dodatkowym uszczegółowieniem treści zarówno rozmowy informacyjnej, jak i rozmowy wstępnej są regulacje zawarte w zarządzeniu dyrektora generalnego Służby Więziennej²⁰.

---

²⁰ Zarządzenie Nr 2/04 dyrektora generalnego Służby Więziennej z dnia 24 lutego 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia i organizacji pracy penitencjarnej

Rację mają T. Bulenda i R. Musidłowski, zwracając uwagę na dobre rozwiązanie, jakim jest wprowadzenie dwóch rodzajów rozmów przeprowadzanych przy przyjęciu tymczasowo aresztowanego²¹. Odpowiednia wiedza tymczasowo aresztowanego w zakresie jego praw i obowiązków ma znaczenie dla praworządnego wykonania środka zapobiegawczego. Pomaga też w podmiotowym traktowaniu osadzonego, z poszanowaniem jego godności, a także we wzbudzaniu współdziałania w kształtowaniu jego społecznie pożądanых postaw, w szczególności przestrzegania porządku prawnego²². Osoby przebywające w warunkach izolacji, wobec których zastosowano środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania, objęte są pracą wychowawczą, podobnie jak skazani. Wykonując swoje obowiązki, wychowawca zobligowany jest do wizytacji cel mieszkalnych, w których przebywają osadzeni. Zwracając uwagę na czystość w pomieszczeniach, właściwe przestrzeganie zasad higieny osobistej, czuwa jednocześnie nad prawidłowym i bezkonfliktowym funkcjonowaniem jednostki w grupie²³. Rozpoznaje przy tym także nastroje i atmosferę panującą wśród osadzonych w celu przeciwdziałania wzajemnej demoralizacji i zapewnienia osadzonym bezpieczeństwa osobistego.

Ważną rolę w wykonywaniu tymczasowego aresztowania odgrywa organ, do którego dyspozycji pozostaje tymczasowo aresztowany. Na administracji aresztu śledczego spoczywa obowiązek bezzwłocznego zawiadomienia tego organu o przyjęciu osadzonego.

Po osadzeniu w areszcie śledczym tymczasowo aresztowany ma prawo od razu zawiadomić o miejscu swojego pobytu osobę najbliższą albo inną osobę, stowarzyszenie, organizację lub instytucję, a także swojego obrońcę. Tymczasowo aresztowany cudzoziemiec ma ponadto prawo powiadomić właściwy urząd konsularny, a w razie braku takiego urzędu – najbliższy urząd konsularny państwa, z którego jest obywatelem, oraz zakresów czynności funkcjonariuszy i pracowników działów penitencjarnych i terapeutycznych.

²¹ T. Bulenda, R. Musidłowski, *op. cit.*

²² Zob. np. S. Lelental, *Kodeks karny wykonawczy. Komentarz*, Warszawa 2001, s. 223 i n.; T. Szymanowski, Z. Świda, *Kodeks karny wykonawczy. Komentarz. Ustawy dodatkowe. Akty wykonawcze*, Warszawa 1998, s. 145 i n.; T. Kalisz, *Cele wykonywania kary pozbawienia wolności*, [w:] *Nowa kodyfikacja prawa karnego*, pod red. L. Boguni, t. VI, Wrocław 2000, s. 217 i n.

²³ S. Pich, E. Żywucka-Kozłowska, *Wykonywanie tymczasowego aresztowania – aspekty penitencjarniej procedury resocjalizacyjnej*, Kraków 2007, s. 76.

du – właściwe przedstawicielstwo dyplomatyczne (art. 211 § 2 k.k.w.). Warto przy tym zaznaczyć, że uprawnienie to przysługuje osadzonemu niezależnie od spełnienia obowiązku zawiadomienia o tym przez sąd stosujący środek zapobiegawczy. Odmowa udzielenia zgody na skorzystanie przez tymczasowo aresztowanego z prawa, które przysługuje mu na mocy wyżej przytoczonego przepisu, powinna mieć formę decyzji organu wymienionego w art. 2 pkt 5 k.k.w. – dyrektora zakładu karnego, aresztu śledczego albo osoby kierującej innym zakładem przewidzianym w przepisach prawa karnego wykonawczego, na którą przysługuje skarga do sądu penitencjarnego²⁴.

Przyjmowanie tymczasowo aresztowanych do aresztu śledczego odbywa się codziennie, z wyjątkiem dni ustawowo wolnych od pracy, w godz. 8–16, a w soboty w godz. 8–12. W uzasadnionych wypadkach przyjęcie osoby doprowadzonej może nastąpić także w innym czasie oraz w dni wolne od pracy – po uprzednim ustaleniu warunków przyjęcia z dyrektorem lub osobą go zastępującą (§ 35 ust. 1 Rozporządzenia MS z dnia 13 stycznia 2004 r.).

Powyższa regulacja wzbudza pewne kontrowersje w środowisku policyjnym. Przedstawiciele tego organu zwracają uwagę, że przepis ten bywa uciążliwy dla jednostek organizacyjnych policji, głównie z powodu konieczności wielogodzinnego lub nawet dwudniowego (w przypadku weekendów, dni ustawowo wolnych od pracy) przetrzymywania tymczasowo aresztowanych w policyjnych pomieszczeniach dla osób zatrzymanych, a więc *de facto* osób znajdujących się już w dyspozycji innego niż policja organu ścigania i wymiaru sprawiedliwości²⁵. Zwracają przy tym uwagę na powstawanie kosztów związanych z zabezpieczeniem zaplecza socjalnego czy ochroną, ponoszonymi w sytuacji, gdy tymczasowo aresztowany pozostaje poza obszarem władztwa tego organu ścigania i, na tym etapie, poza jego obszarem zainteresowania. W przeszłości dochodziło do sytuacji, i nadal się to zdarza, w których, w związku z przyjęciem tymczasowo aresztowanego do pomieszczenia dla osób zatrzymanych, zabrakło miejsc dla osób bieżąco zatrzymywanych i z tego powodu konieczne było osadzanie ich w coraz odleglejszych miejscach od siedziby jednostki policji. Pomnaża to tym samym koszty i stwarza

²⁴ Z. Hołda, K. Postulski, *op. cit.*, s. 672.

²⁵ Materiały pokonferencyjne odprawy Komendy Głównej Policji, Szczytno 2008.

problemy z obsługą procesową tych osób w przewidzianym ustawowo 48-godzinnym terminie. Przedstawiciele środowisk policyjnych podnoszą, że środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania jest stosowany przez sąd w toku dynamicznie rozwijających się czynności i narzucanie w związku z tym limitów czasowych może budzić wątpliwości. Prawdą jest, że stosujące tymczasowe areszty sądy, prokuratura czy nawet obrońcy z urzędu, mogą pracować w ramach dyżurów w godzinach wieczornych i nocnych oraz w dni ustawowo wolne od pracy. W związku z tym podnosi się, że można by oczekiwać współdziałania w tym zakresie również od Służby Więziennej.

Wprowadzenie jednak, co do zasady, całodobowego przyjmowania osób doprowadzanych do jednostek penitencjarnych, skutkowałoby koniecznością zmiany organizacji czasu pracy, w szczególności pionów tzw. administracyjnych (służba ewidencyjna, kwatermistrzowska), które realizują czynności związane z przyjęciem osadzonych. Problemem mogłoby być uregulowanie czasu pracy pracowników cywilnych, zatrudnionych w działach ewidencji oraz spełniających inne funkcje pomocnicze. Przy przyjmowaniu osób doprowadzanych zaangażowany jest także personel medyczny, co skutkowałoby koniecznością całodobowych dyżurów lub zaangażowaniem pozawięziennej służby zdrowia²⁶.

Służba Więzienna dysponuje więc szeregiem argumentów przemawiających za utrzymaniem obecnie obowiązującego rozwiązania w tym przedmiocie.

Zaznaczyć też trzeba, że dotychczasowe rozwiązanie prawne daje pełną gwarancję przestrzegania praw tymczasowo aresztowanych osadzonych w policyjnych pomieszczeniach dla osób zatrzymanych. Nadzór nad tymi pomieszczeniami sprawują bowiem sędziowie penitencjarni²⁷.

²⁶ Rządowe uzasadnienie projektu nowelizacji kodeksu karnego wykonawczego z dnia 7 października 2008 r.

²⁷ § 1 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie sposobu, zakresu i trybu sprawowania nadzoru penitencjarnego (Dz.U. Nr 152, poz. 1496).